

Olimpiad Linguistik Asia Pasifik Keempat

10 – 24 April 2022

Soalan

- Dengar dan ikut arahan pegawai pertandingan.
- Pertandingan ini berlangsung selama lima jam. Set soalan mengandungi tujuh halaman dan lima soalan. Anda boleh menyelesaikan soalan dengan sebarang cara.
- Anda tidak dibenarkan menggunakan sebarang peranti elektronik, bahan bertulis atau bercetak, atau sumber informasi luaran lain ketika pertandingan.
- Jika anda mempunyai sebarang pertanyaan tentang soalan, angkat tangan anda dan tanyakan kepada pengawas pertandingan. Pengawas pertandingan akan merujuk kepada juri sebelum menjawab.
- Syarat untuk menulis jawapan:
 - Jangan ulang semula pernyataan dalam soalan.
 - Tuliskan jawapan kepada setiap soalan menggunakan helaian kertas berbeza.
 - Gunakan hanya muka hadapan kertas jawapan.
 - Pada setiap helaian kertas, tuliskan nama anda, nombor soalan, dan turutan halaman untuk soalan tersebut, contohnya:

Nama	...
Soalan #	5
Halaman #	1 / 3

Nama	...
Soalan #	5
Halaman #	2 / 3

Nama	...
Soalan #	5
Halaman #	3 / 3

(bermaksud helaian pertama, kedua, dan ketiga, dari tiga helaian untuk soalan kelima.)

Jika tidak, hasil kerja anda mungkin akan tersisih atau terpisah.

- Melainkan dinyatakan sebaliknya, anda perlulah menerangkan setiap atau peraturan yang anda kenalpasti dalam data. Jika tidak, jawapan anda tidak akan diberi markah penuh.

Soalan-soalan pertandingan mestilah tidak dihebahkan sehingga soalan-soalan tersebut dipaparkan dalam laman rasmi APLO <https://aplo.asia>. Jangan hebahkan atau bincangkan soalan-soalan secara atas talian sehingga tarikh tersebut.

Soalan 1 (20 markah). Berikut ialah beberapa ayat dalam bahasa I dan terjemahannya dalam Bahasa Malaysia:

fêšāw jysy
îkôrākritira jymêkuarāpio
mōsy jysypiâ
mara jyrāprâ
prîra kamērāpio
nākōwsia jykuatē
îkjê hē rikukâ kwati
ka hē kamêkâ yôritira
îkjērâ karimēasa
prîrâ timēramēsa
yôriti hē tisysa mōsy
ka hē kakasytōpy fêšāw
îkjērâ karimēakâ
mara hē katikuasa îkôrākriti
kara jyamētē
piutî jykua
karâ kamēsya kiorîpê

Kacang adalah ranum.
Dua tembikai adalah suam.
Jagung telah tumbuh.
Dia adalah dicat.
Dua kanak-kanak akan jadi sakit.
Limau telah jatuh.
Saya telah memoting inajâ.
Kamu telah memotong dua peccary.
Kami berdua akan gigit kamu.
Dua kanak-kanak telah menggigit kami berdua.
Peccary telah menggigit jagung.
Kamu akan beli kacang.
Kami berdua akan potong kamu.
Dia akan gigit tembikai.

Mereka berdua telah membeli inajâ.
Kanak-kanak telah memotong beras.
Dua jagung adalah merah.
Peccary telah menggigit dua genipap.
Saya akan tumbuh.

Isi tempat kosong (1–8).

△ Salah satu adat orang I yang utama ialah mengecat badan, yang selalunya dilakukan dengan ekstrak dari buah achiote yang mempunyai warna merah menyala.

Inajâ ialah sejenis kelapa. *Genipap* (lihat imej di sebelah kanan) ialah sejenis buah. *peccary* ialah sejenis babi hutan liar.

â, ê, ô dan y ialah huruf-huruf vokal. Simbol tilde di atas huruf vokal (contohnya ã) menandakan sebutan bersengau.

genipap

— João Henrique Fontes

Soalan 2 (20 markah). Berikut ialah beberapa perkataan dalam bahasa II dan terjemahannya dalam Bahasa Malaysia:

we'mia	<i>makanan kita untuk perjalanan</i>	na'paʔa	<i>permukaan mereka</i>
hi'hijou	<i>lawatan kamu semua</i>	nur'satʃiralu	<i>lembu dia</i>
'no:ʔuliwoʔu	$\left\{ \begin{array}{l} \text{waris dia} \\ \text{waris mereka} \end{array} \right.$	wa'ʃija:ʃi	<i>ayah angkat kita</i>
wa'hapki:	<i>anak patung kita</i>	teʔe'hur	<i>perisa saya</i>
'pe:ʔiraka	<i>pengganti kamu</i>	no'hujar:la	<i>hutang mereka</i>
ni'peʔe	<i>tangan kiri dia</i>	'neija:su	<i>ibu angkat mereka</i>
'nu:ʃu	<i>nenek dia</i>	pu'ʃoʔo	<i>simpulan kamu</i>
taʔur'nu:	<i>musuh saya</i>	pu'tuhuna	<i>palang kamu</i>
ta'ʃunu:	<i>adik perempuan saya</i>	teʔi'ruku	<i>daging saya</i>
		wa'sula	<i>tendon kita</i>

(a) Tandakan tekanan:

nemeʔerainpala	<i>bahan ketawa mereka</i>	waseʔeruʔu	<i>separuh kita</i>
tososo	<i>paru-paru saya</i>	nepihana	<i>bunyi bising mereka</i>
haʔalain	<i>penipuan kamu semua</i>	pur:li:hana	<i>rantai kamu</i>
numuuliala	<i>kesengsaraan dia</i>	huʃeʔin	<i>kain kamu semua</i>
hwtouta	<i>kulit kamu semua</i>	no:ʔui	$\left\{ \begin{array}{l} \text{tayar dia} \\ \text{tayar mereka} \end{array} \right.$

(b) Di bawah ialah beberapa perkataan tambahan dalam bahasa II:

pu'mane:	<i>kebaikan kamu</i>	hehe'ru	<i>kord kamu semua</i>
wu'satʃiralu	<i>lembu kita</i>	to'noʔu	<i>rekabentuk saya</i>

Daripada empat perkataan di atas, dua perkataan adalah betul manakala dua lagi perkataan setiap satunya mengandungi satu kesalahan. Betulkan kesalahan-kesalahan tersebut.

(c) Terjemahkan ke dalam Bahasa Malaysia:

1. **pimia**
2. **huʃija:ʃi**
3. **touʃu**
4. **naʔalain**
5. **namuuliala**

Salah satu dari perkataan-perkataan dalam 1–5 mengandungi dua terjemahan.

(d) Terjemahkan ke dalam bahasa II dan tandakan tekanan:

6. *pengganti kita*
7. *kulit mereka*
8. *nenek angkat dia*
9. *tangan kiri saya*
10. *rantai saya*
11. *adik perempuan kamu semua*

⚠ **ʔ** mewakili hentian glottal, iaitu seperti bunyi hentian suara di tengah-tengah sebutan *uh-oh*. **u** disebut serupa dengan **u**, tetapi dengan bibir yang dilebarkan. Tanda ʔ menunjukkan suku kata berikutnya adalah ditekankan sebutannya.

— Vlad A. Neacșu

Soalan 3 (20 markah). Berikut ialah beberapa ayat dalam bahasa III dan terjemahannya dalam Bahasa Malaysia:

1. okaki jomee katomaro	<i>Nenek saya telah berlawan dengan jaguar.</i>
2. okiti jaka nebona	<i>Ayah saya ingin berjalan.</i>
3. okomi jaka naro	<i>Ibu saya telah berjalan.</i>
4. maki fana siba neri	<i>Lelaki telah menjumpai perempuan.</i>
5. tikatao tiwa hijareri	<i>Anak lelaki kamu telah bercakap dengan kamu.</i>
6. maki tera kakatomehibona	<i>Lelaki ingin melihat kamu semua.</i>
7. kerewe jifari kaba	<i>Sloth memakan pisang.</i>
8. sami owataro	<i>Saya memegang nenas.</i>
9. okatao bijo karawato	<i>Anak lelaki saya menunggu monyet labah-labah.</i>

(a) Terjemahkan ke dalam Bahasa Malaysia:

10. **maki kerewe kabe**
11. **jomee tikatao katomeri**
12. **fana okaki hijara**
13. **okatao sami kabehibona**

Beberapa suku kata dalam perkataan-perkataan III adalah ditekankan sebutannya. Di bawah ialah beberapa ayat tambahan dalam bahasa III dan terjemahannya dalam Bahasa Malaysia. Kali ni, suku kata yang ditekankan sebutannya adalah ditanda dengan aksens tirus di atas huruf vokal (contohnya **á**).

14. okóbi keréwe kíjohíri	<i>Ayah saya telah mengejar sloth.</i>
15. tikóto méra kárawátóháro	<i>Anak perempuan kamu telah menunggu mereka.</i>
16. tíwa síba onáhabóne	<i>Saya ingin mencari kamu.</i>
17. méra tíhijáraháro	<i>Kamu telah bercakap dengan mereka.</i>
18. bíjo ówa wátehíri	<i>Monyet labah-labah telah memegang saya.</i>
19. okómi ówa kakátomáhabóne	<i>Ibu saya ingin melihat saya.</i>
20. jífári okábabóne	<i>Saya ingin makan pisang.</i>

(b) Terjemahkan ke dalam bahasa III dan tandakan suku kata yang ditekankan:

21. *Kamu telah berjalan.*
22. *Saya telah melihat kamu semua.*
23. *Sloth ingin memegang saya.*
24. *Monyet labah-labah ingin melawan mereka.*

△ Monyet labah-labah ialah sejenis monyet.

— Hoju Cha, Jaeyeong Yang

Soalan 4 (20 markah). Berikut ialah beberapa nombor IV:

- 1 **aempy**
- 8 **ynaoaempy ptae**
- 17 **tamp tarwmpao**
- 21 **ylla ntamnao**
- 35 **tamp ptae wramaekr**
- 64 **eser wramaekr ptae**
- 167 **tamp ntamnao ptae eser**
- 294 **tarwmpao ptae ptae ynaoaempy**
- 504 **tarwmpao ynaoaempy ptae ynaoaempy**

- (a) Dua daripada nombor-nombor IV yang diberikan di atas boleh ditafsir melalui dua cara, salah satu caranya adalah diberikan kepada anda.
- Yang mana nombor-nombor itu?
 - Apakah tafsiran alternatif mereka?

- (b) Di bawah ialah beberapa persamaan aritmetik dalam IV. Kesemua nombor-nombor dalam persamaan adalah integer positif.

[1] **tamp ptae wramaekr ptae tamp** – **eser ntamnao** = _____ (A)

[2] **ylla ptae ylla** + _____ (B) = **tarwmpao**

[3] **ntamnao ptae** × **eser wramaekr** = **ntamnao ntamnao** + _____ (C)

Isi tempat kosong (A–C) dan tulis persamaan menggunakan nombor.

⚠ (C) < 200

- (c) Berikan kesemua tafsiran yang mungkin untuk nombor berikut:

tarwmpao ylla ptae

— Ji Hun Wang, Minkyu Kim

Baki halaman ini sengaja dikosongkan.

Soalan 5 (20 markah). Dalam 1–5, kesemua terjemahan Bahasa Malaysia yang mungkin untuk setiap ayat bahasa adalah diberikan:

1. ai kaiki banghwras kaisma	→ <i>Kamu (JAMAK) tidak akan melihat saya.</i> → <i>Kamu (JAMAK) tidak akan melihat kami.</i>
2. yawan man nani playkam kaikisa	→ <i>Kita nampak tiang kamu (JAMAK).</i>
3. pulisna	→ <i>Saya main.</i> → <i>Kami main.</i>
4. yawan ini banghwaisa	→ <i>Kita akan menangis.</i>
5. araskam playa prukisa	→ <i>Kuda kamu (TUNGGAH) langgar tiang.</i> → <i>Kuda kamu (JAMAK) langgar tiang.</i>

Dalam 6–8, sebahagian atau kesemua terjemahan Bahasa Malaysia yang mungkin untuk setiap ayat bahasa adalah diberikan:

6. batana piakras	→ <i>Saya tidak masak gris.</i> → <i>Kamu (JAMAK) tidak akan masak gris.</i>
7. yang araski wan prukisa	→ <i>Kuda saya langgar kita.</i>
8. aibipka pliki banghwaisna	→ <i>Kami akan cari lembu dia.</i> → <i>Kami akan cari lembu mereka.</i>

Dalam 9–11, sebahagian atau kesemua terjemahan bahasa yang mungkin untuk setiap ayat Bahasa Malaysia adalah diberikan:

9. <i>Kamu (JAMAK) masak ular dia.</i>	→ man nani aipyutka piaki banghwisma → aipyutka piaki banghwisma → witin aipyutka piakisma
10. <i>Mereka tidak menangis.</i>	→ witin nani ini banghwras → witin nani ini banghwras sa → inras sa
11. <i>Kamu (TUNGGAH) akan cari tiang kita.</i>	→ man wanplayka plikaisma

Dalam 9–11, kesemua terjemahan bahasa yang mungkin untuk setiap ayat Bahasa Malaysia adalah diberikan:

12. <i>Dia membenci kamu (JAMAK).</i>	→ mai kulkisa → witin mai kulkisa
13. <i>Kami akan pukul dia.</i>	→ prukaisna → yang nani prukaisna → pruki banghwaisna → yang nani pruki banghwaisna

(bersambung di halaman seterusnya)

(a) Terjemahkan ke dalam Bahasa Malaysia dalam semua cara yang mungkin:

14. **man wanaraska piakras sma**
15. **witin aiaraska kaikaisa**
16. **pyuta kulki banghwras kaisa**

(b) Untuk setiap ayat di bawah, tuliskan semua terjemahan V yang mengandungi perkataan yang diberikan dalam kurungan:

17. *Saya tidak cari kamu* (TUNGGAL). (yang)
18. *Kami tidak akan nampak mereka.* (nani)
19. *Kita akan membenci ular kamu* (JAMAK). (man)
20. *Kamu* (TUNGGAL) *tidak masak kami punya kuda.* (yawan)

△ TUNGGAL = satu orang; JAMAK = lebih daripada satu orang.
— Chih-Chun Wang, Vlad A. Neacşu (perunding: Elmor Wood)

Ketua Editor:

- Vlad A. Neacşu

Editor-editor:

- Hoju Cha
- Shinjini Ghosh
- Minkyu Kim (editor teknikal)
- Tsuyoshi Kobayashi
- Tamila Krashtan
- Yuyang Liu
- Kazune Sato
- Chih-Chun Wang
- Henry Wu
- Jaeyeong Yang

Teks Bahasa Malaysia:

- Khairul Anwar Mohamad Zaki

Rakan Kerjasama Luar:

- João Henrique Fontes
- Ji Hun Wang

Selamat Menjawab!